

Program dogodkov ob Dnevu očarljivih rastlin maj 2017

19. maj 2017, od 9h do 17h, Biološko središče, Večna pot 111, Ljubljana
od 9h do 15h za zaključene skupine, od 15h do 17h za individualne obiskovalce

Pogled v zgradbo rastlin

Pogled v mikroskop bo udeležencem delavnice razkril, kako so rastline zgrajene in kje se pretakajo njihovi sokovi. Preko aktivnosti na delavnici bodo udeleženci razumeli uporabno vrednost rastlin in spoznali, da je pogled v rastline pogled v osnovne zakonitosti življenja. Z opazovanjem različne zgradbe rastline bomo udeležence spodbujali k razmišljanju, kako različna zgradba pomaga rastlinam pri prilaganju na različne okoljske dejavnike in tako pomaga rastlinam preživeti.

organizirata Slovensko društvo za biologijo rastlin in Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

delavnica bo izvedena v okviru projekta Zelena Čudesa, ki ga sofinancira

Mestna občina
Ljubljana

Gozd eksperimentov

Na delavnici bodo udeleženci raziskovali in spoznavali svet gozdov. Z aparaturami, ki se uporabljajo v pravem raziskovalnem laboratoriju, bodo izvedli številne meritve. Rezultate bodo opazovali v grafični podobi na zaslonu računalnika. Odkrivali bodo tudi skrivnostni gozdni podzemni svet, spoznali razvoj in odraščanje dreves od semena do drevesnih orjakov ter opazovali kroženje vode v gozdnih ekosistemih. Pri tem pa se bodo zastavila tudi številna vprašanja o ekološki problematiki.

organizirata Slovensko društvo za biologijo rastlin in Gozdarski inštitut Slovenije

delavnica bo izvedena v okviru projekta Zelena Čudesa, ki ga sofinancira

Mestna občina
Ljubljana

Tudi rastline lahko zbolijo

Udeleženci delavnice bodo izvedeli, zakaj rastline zbolijo. Ogledali si bodo, kako izgledajo bakterije, ki napadajo rastline. Seznanili se bodo s postopki analize prisotnosti povzročiteljev bolezni v rastlinah in praktično preizkusili del tega postopka. Izvedeli bodo tudi, kako lahko rastlinam pomagamo. Izvedeli bodo, da tudi bakterije lahko zbolijo in da so virusi tisti, ki jih napadejo.

organizirata Slovensko društvo za biologijo rastlin in Nacionalni inštitut za biologijo

delavnica bo izvedena v okviru projekta Zelena Čudesa, ki ga sofinancira

Mestna občina
Ljubljana

Gensko spremenjene rastline

Udeleženci delavnice se bodo seznanili, da gensko spremenjene rastline niso uporabne le za hrano in krmo, temveč da v gensko spremenjenih rastlinah lahko proizvajamo tudi koristne snovi, na primer zdravila. Na delavnici bodo udeleženci lahko spoznali postopke, s katerimi se gensko spreminjajo rastline, ter postopke, s katerimi se izvajajo analize, ali so rastline gensko spremenjene ali ne. Pri tem se bodo lahko sami preizkusili v pipetiranju izredno majhnih količin. Med delavnico se bodo zastavila tudi vprašanja o zdravi prehrani, na katere bodo udeleženci iskali odgovore.

organizirata Slovensko društvo za biologijo rastlin in Nacionalni inštitut za biologijo

delavnica bo izvedena v okviru projekta Zelena Čudesa, ki ga sofinancira

Mestna občina
Ljubljana

19. maj 2017, od 9h do 17h, Biološko središče, Večna pot 111, Ljubljana
od 9h do 15h za zaključene skupine, od 15h do 17h za individualne obiskovalce

Fotosinteza - kako rastline izmenjujejo pline s svojim okoljem?

Na stojnici vam bomo prikazali meritve fotosinteze ter razložili, kako je ta proces odvisen od nekaterih okoljskih dejavnikov npr. od jakosti svetlobe. Fotosintezno aktivnost zelenih listov boste lahko izmerili tudi sami, skupaj pa bomo sestavili enačbi za fotosintezo in dihanje.

organizira Oddelek za agronomijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Kako poteka transport vode po rastlini?

Posebej pri visokih rastlinah, drevesih, predstavlja dvig vode iz korenin v najvišje dele za rastlino zahtevno nalogo. Kakšne sile so potrebne za ta transport in kakšne morajo biti strukturne prilagoditve rastlinskih tkiv, da je prevajanje vode učinkovito?

organizira Oddelek za agronomijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Očarljivi les

Na stojnici bomo obiskovalcem predstavili značilnosti, izgled in uporabo različnih domačih in tujih lesnih vrst. Opazovali bomo les pod mikroskopom in okoli 5000 let star »arheološki les« najden na Ljubljanskem barju ter nekaj lesnih škodljivcev, ki pa niso nujno vedno škodljivi in nezaželeni. Predstavili bomo tudi del serije poskusov z lesom - IZkLESAni, ki sta jih zasnovala Oddelek za lesarstvo Biotehniške fakultete in Javna agencija SPIRIT Slovenija.

organizira Oddelek za lesarstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Rastline v načrtovanju vrtov

Skupaj z udeleženci bomo načrtovali domišljajske vrtove, pri čemer bomo uporabljali eno najpogostejših predstavitvenih tehnik, ki jih uporabljajo krajinski arhitekti – maketo. Modelirali bomo teren in izbirali vrste rastlin za manjše vrtove.

organizira Oddelek za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Za očarljiv pridelek so včasih potrebni manj očarljivi tehnološki ukrepi

Kmetovanje je dejavnost na prostem. Nanj vplivajo ugodni (toplota, svetloba, rosa, dež ...) in neugodni (vročina, suša, toča, mraz ...) okoljski dejavniki. Ob neugodnih vremenskih razmerah pridelovalci rastlinam pomagamo, da nam pridelek v celoti ali delno ne propade. Prikazali bomo različne tehnološke ukrepe, ki nam omogočajo, da se lahko veselimo očarljivega pridelka jagodičja.

organizira Oddelek za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Kmetijskega inštituta Slovenije

Pridobivanje rastlinskega olja s postopkom hladnega stiskanja semen oljnic

Z namizno stiskalnico AIS P 60, ki smo jo razvili na Kmetijskem inštitutu Slovenije, bomo prikazali postopek hladnega stiskanja olja. Obiskovalci bodo spoznali tudi semena različnih semen oljnic, iz katerih lahko stiskamo olje.

organizira Oddelek za kmetijsko tehniko in energetiko Kmetijskega inštituta Slovenije

Posušene očarljive rastline

Herbarij je zbirka posušenih in sistematično urejenih rastlin, namenjena učenju in raziskovanju. Najstarejše herbarije na Slovenskem hrani Prirodoslovni muzej Slovenije. Na stojnici vam bomo pokazali, kako izdelati svoj herbarij.

organizira Prirodoslovni muzej Slovenije

19. maj 2017, od 9h do 17h, Biološko središče, Večna pot 111, Ljubljana
od 9h do 15h za zaključene skupine, od 15h do 17h za individualne obiskovalce

Rastline in njihovi opráševalci

Na stojnici bodo otroci spoznali pomen opráševalcev za rastline in posledično tudi za človeka (nastanek plodov). Spoznali bodo različne oblike cvetov, ponovili sestavne dele cveta ter čemu je cvet kot rastlinski organ namenjen. Spoznali bodo kateri opráševalci jih oprášujejo oz. kako so le-ti prilagojeni na opráševanje. S pomočjo lup bodo v delih cveta poiskali pelod in nato cvetove razvrstili po skupinah glede na opráševalce.

organizira Botanični vrt Univerze v Ljubljani

Super stročnice

Poznate zrnate stročnice? To so stročnice, ki so bogate z beljakovinami, vlakninami, vitamini in minerali. Med njimi so najbolj znane fižol, leča, grah, arašidi, volčji bob, bob, čičerika. Na stojnici bomo predstavili njihov zunanji videz in pomen v prehrani ter skupaj opazovali rast teh čudovitih rastlin, ki pozitivno vplivajo na zdravje ljudi. Z mlajšimi obiskovalci bomo izdelovali čarobne talismane iz najboljših stročnic.

organizira Biotehniški izobraževalni center Ljubljana, Živilska šola

Tudi invazivke so lahko očarljivke

Invazivne vrste rastlin, ki jih najdemo v Sloveniji, bomo spoznali preko igre spomin, na katerem so fotografije tujerodnih invazivnih vrst. Skozi igro bomo poskušali obiskovalcem približati problematiko »invazivk«, hkrati pa povedati še kakšne zanimivosti, zaradi katerih so lahko tudi očarljive.

organizira Društvo študentov biologije

Očarljivi svet zelenih alg

Na kaj najprej pomislite ob besedi alge? Na morje in na tiste velike rjave alge, ki tvorijo prave podvodne gozdove na morskem dnu? Toda, alge so lahko tudi precej drugačne! Največ alg je zelo majhnih, tako da jih lahko opazujemo šele s pomočjo mikroskopa. Na delavnici bomo skupaj raziskali zanimivi svet zelenih alg in se naučili, zakaj so alge pomembne.

organizira Društvo študentov biologije

Naj zadiši po limonah

Na stojnici bomo obiskovalcem predstavili limonovec in njegovo uporabno vrednost. Obiskovalci bodo posejali semena limone in lončke z semeni odnesli s sabo domov. Seznanili jih bomo tudi z napotki za uspešno kalitev in oskrbo mlade rastline, tako da bo njihov dom čim hitreje zadišal po limonah.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Semenske bombice

Skupaj bomo izdelovali semenske bombice. Izdelali jih bomo iz gline, zemlje in senenega drobirja. S tem želimo v naravo vnesti avtohtono mešanico semen in vas spodbuditi, da z bombicami ozelenite tiste kotičke v svoji okolici, kjer ni cvetočih rastlin.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Barvanje z rastlinami

V vsakdanjem življenju se srečujemo z najrazličnejšimi odtenki barv. Nekaj teh odtenkov lahko pridobimo tudi iz rastlin. Spoznali bomo, katere barve lahko pridobimo iz rastlin, kje rastlina skladišči barvila, kako barvilo pridobimo, kje in kako ga lahko uporabimo. Barvila iz nekaterih rastlin pa bomo pridobili in uporabili tudi na stojnici. Kako, pa se prepričajte sami.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

19. maj 2017, od 9h do 17h, Biološko središče, Večna pot 111, Ljubljana
od 9h do 15h za zaključene skupine, od 15h do 17h za individualne obiskovalce

Kaktus, rastlina sušnih predelov

Učence in druge obiskovalce bomo popeljali v puščavsko okolje, kjer jim bomo predstavili najbolj značilno rastlino tega okolja. Prav gotovo vsi dobro poznajo rastlino, ki je znana po svojih trnih in to je kaktus. Spoznali bomo nekaj pomembnih značilnosti kaktusov.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Sladek kotiček narave

Poznate sestavino, ki sladka vaš čaj pozimi? Za nas ga pridelujejo čebele. Že veste o čem se bomo učili? Ja, seveda! O medu!

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Postani raziskovalec mesojedih rastlin

Raziskovanje mesojedih rastlin. Kako gojiti svojo mesojedo rastlino?

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Zdravilne rastline

Na stojnici bomo spoznali nekatere travniške in gojene rastline iz vsakdanjega življenja skupaj z njihovimi zdravilnimi učinkovinami. Seznanili se bomo tudi z njihovo uporabo. Za konec pa si bomo privoščili tudi zeliščni čaj iz rastlin, ki smo jih spoznali pred tem.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Zdrav začetek dneva

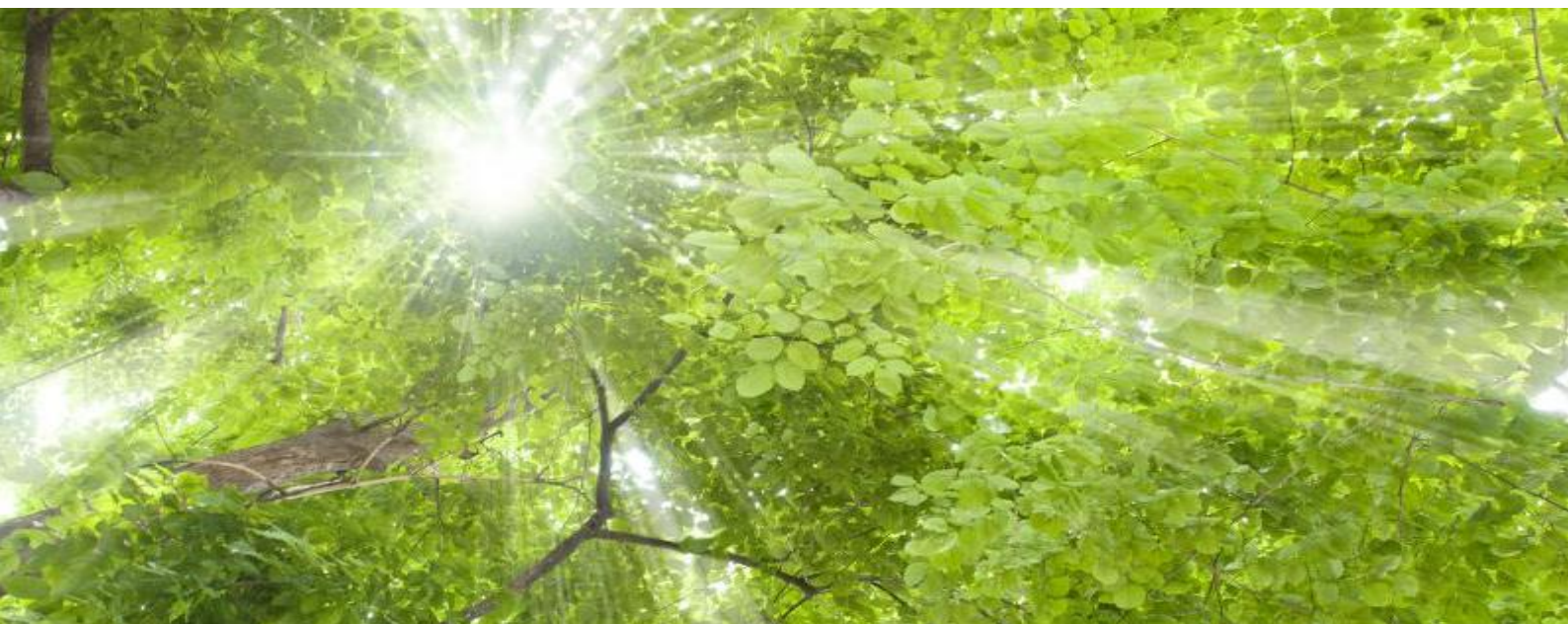
Na stojnici se bomo pogovorili o zdravi prehrani, pomenu sadja in zelenjave na jedilniku, skupaj bomo pripravili sadno-zelenjavne smutije in jih tudi senzorično ocenili.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Svet začimb

Na stojnici vas bomo popeljali v svet začimb. Skozi kviz boste spoznali tako začimbe iz domače rabe kot tudi eksotične začimbe. Izvedeli boste kar nekaj zanimivosti in uporabnih informacij. Vsak udeleženec bo domov odnesel majhno začimbno presenečenje.

organizira Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

14. maj 2017, ob 9h (do 14h), s Trubarjeve domačije na Raščici

Botanični sprehod Od Kobiljega curka do Lehnjaka

Z Brankom Dolinarjem bomo obiskali dva slapa - Kobilji curek in Lehnjak (občina Velike Lašče, okolica Roba, Rute) - kombiniramo hojo in prevoz. Priporočamo: nepremočljivo pohodno obutev (nekajkrat prečimo potok), pohodne palice in oblačila za hojo po razgibanem naravnem terenu). Malica in pijača iz nahrbtnika. Računamo, da bo v tem času še viden kranjski jeglič, slovenski endemit, pozornost pa bomo namenili tudi vsem ostalim očarljivim rastlinam ob poti. Potrebne prehodne prijave na info@zavod-parnas.org.

za vse ciljne skupine

organizira Zavod PARNAS, Metka Starič

18. maj 2017, od 10h do 20h, Prirodoslovni muzej Slovenije, Muzejska 1, 1000 Ljubljana

Prost vstop v Prirodoslovni muzej Slovenije

Ob Mednarodnem dnevu muzejev in Dnevu očarljivih rastlin obiskovalcem muzeja omogočamo prost vstop. Poleg stalne razstave je na ogled občasna razstava Naše malo veliko morje (javno vodstvo po razstavi ob 17. uri), z vitrino četrletja pa smo obeležili tudi 90-letnico obročkanja ptic v Sloveniji. Ob 18. uri vabimo na predavanje Morski datlji? Ne, hvala!«Obiskovalcem nudimo tudi 20 % popust na publikacije na blagajni muzeja.

za vse obiskovalce muzeja

organizira Prirodoslovni muzej Slovenije

18. maj 2017, od 8:30 do 18:30, Alpski botanični vrt Juliana, Trenta, zaselek Pri cerkvi

Prost vstop v Alpski botanični vrt Juliana v Trenti

Na dan očarljivih rastlin vsem obiskovalcem Juliane omogočamo prost vstop. Vrt od leta 1962 neprekinjeno upravlja Prirodoslovni muzej Slovenije in ta dan je tudi mednarodni dan muzejev.

za vse obiskovalce vrta, ljubitelje rastlin

organizira Prirodoslovni muzej Slovenije

20. maj 2017, ob 11h, 12h, 13h in 14h, Alpski botanični vrt Juliana, Trenta, zaselek Pri cerkvi

Vodstva v Alpsem botaničnem vrtu Juliana

Juliana je najstarejši alpski botanični vrt na Slovenskem, ki ga je leta 1926 ustanovil Albert Bois de Chesne. V vrtu uspeva okoli 600 vrst alpskih, predalpskih in kraških rastlin. Na vodenju bodo obiskovalci spoznali rastline, ki v vrtu cvetijo konec maja. Vstopnina po ceniku, izposoja interaktivnih vodnikov in udeležba na vodenju pa sta brezplačni.

za vse obiskovalce vrta, ljubitelje rastlin

organizira Prirodoslovni muzej Slovenije

23. in 24. maj 2017, od 10h do 14h, Alpski botanični vrt Juliana, Trenta, zaselek Pri cerkvi

19. Belarjevi dnevi

Z Belarjevimi dnevi Triglavski narodni park počasti evropski dan parkov. Udeleženci dogodka si ob Soški poti ogledajo naravne vrednote in kulturno dediščino v dolini. Ena od postaj ob poti je tudi Juliana, kjer Prirodoslovni muzej Slovenije pripravi kratek ogled vrta.

za učenke in učence petih razredov osnovnih šol iz okolice Triglavskega narodnega parka

organizira Triglavski narodni park v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije

Dan očarljivih rastlin koordinira

Častna pokroviteljica Dneva očarljivih rastlin

